

UDK: 338.266(4-672EEZ) : 368.166.1+ 627.516+ 368.025.4

PROPIŠI EVROPSKE UNIJE

DIREKTIVA EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA O PROCENI I UPRAVLJANJU RIZICIMA OD POPLAVA – DIREKTIVA 2007/60/EC

Pri donošenju Direktive 2007/60/EC Evropski parlament i savet uzeli su u obzir sledeće momente u vezi s poplavama:

- da uzrokuju žrtve i iseljavanje stanovništva, te da ugrožavaju čovekovu sredinu i ekonomski razvoj Zajednice;
- da predstavljaju prirodan fenomen koji se ne može sprečiti;
- da je potrebno smanjiti rizik od poplava i posledice koje proističu, a utiču naročito na ljudsko zdravlje, životnu sredinu, kulturno nasleđe, privrednu aktivnost i infrastrukturu.

Pri donošenju te direktive evropske institucije uzele su u obzir i Direktivu Evropskog parlamenta i saveta 2000/60/EC, koja je utvrdila okvire politike Zajednice u vezi s vodama. Direktiva 2000/60/EC predviđala je donošenje planova za upravljanje rečnim basenima. Na ovaj način sprovodi se prevencija, uspostavlja sistem zaštite i stvara spremnost da se pravovremeno reaguje.

Svrha Direktive 2007/60/EC jeste da utvrdi način izvršenja procene, te da se organizuje upravljanje rizicima od poplava kako bi se smanjile negativne posledice za zdravlje čoveka, čovekovu sredinu, kulturno nasleđe i privredne aktivnosti u Zajednici.

Direktivom su definisani osnovni pojmovi:

- pod rečju „poplava“ podrazumeva se privremeno pokrivanje vodom zemlje koja pod normalnim okolnostima nije pokrivena vodom;
- „rizik od poplave“ predstavlja kombinaciju poplavnog događaja i potencijalnih negativnih posledica za zdravlje čoveka, čovekovu sredinu, kulturno nasleđe i privredne aktivnosti u vezi s poplavnim događajem.

Od država članica traži se da za svaki rečni basen (okrug) preduzme korake

da se izvrši preliminarna procena rizika od poplave. Procena treba da sadrži sledeće elemente:

- mape rečnog basena sa topografijom i korišćenjem zemljišta;
- opis poplava što su se ranije dogodile i naznačenje kakve su posledice ostavile na ljudsko zdravlje, čovekovu sredinu, kulturno nasleđe i privredne aktivnosti, te kakve će posledice nastati u slučaju sličnih budućih događaja;
- opis većih poplava koje su se dogodile u prošlosti;
- procenu potencijalnih negativnih posledica za ljudsko zdravlje, čovekovu sredinu, kulturno nasleđe i privredne aktivnosti, uključujući izradu poplavnih mapa.

Identifikacija poplavnih područja posebno je važna za međunarodne rečne basene u cilju obezbeđenja međunarodne saradnje.

Od država članica očekuje se da izrade dve vrste poplavnih mapa. Prvi, za velike rizike (*flood hazard maps*) kada je verovatnoća da se dogodi poplava mala, ali su potencijalne posledice ogromne. Za sve poplavne planove treba predvideti: a) obim poplave; b) dubinu vode i c) jačinu poplavnog talasa.

Poplavne mape će predvideti moguće negativne posledice: a) broj stanovnika koji će biti pogoden; b) vrste privrednih aktivnosti koje mogu biti pogodenе; c) instalacije za sprečavanje zagađenja (annex I Direktive Saveta 96/61/EC od 1996).

Od država članica traži se da izrade planove za upravljanje rizikom od poplava i da utvrde ciljeve što se žele postići, pre svega smanjenje negativnih posledica. Potrebno je predvideti mere koje se imaju preduzeti, naročito sa aspekta troškova i koristi. Potrebno je da planovi obuhvate sledeće: prevenciju, spremnost da se reaguje, uključujući predviđanje poplava i pravorenno obaveštavanje.

Države članice dužne su da preduzmu mere da se izvrši koordinacija sa Direktivom 2000/60/EC, koja se odnosi na javno informisanje i konsultacije.

Komisija EU će o primeni Direktiva obavestiti Evropski parlament i savet 2018. godine. Države članice imale su i obavezu da svoje propise usaglase sa Direktivom iz 2009. godine.

Izvori

- Official Journal of the European Union L 288/77;
- A new EU Floods Directive, http://ec.europa.eu/environment/water/flood_risk/, 9.9.2014.
- The Water Framework Directive, 2000. European Union publication, Environment, November, 2010.

Dr Zoran D. Radović